

MBËSHËTETJA E BE-SË PËR MENAXHIMIN E INTEGRUAR TË BURIMEVE UJORE NË SHQIPËRI - MBEMIBU

Nr. i Projektit: 6532-00/2017

Detyra 1.3

Përgatitja e projekt kuadrit ligjor të përmirësuar dhe e Planit të Zbatimit për krijimin e një kuadri ligjor të shëndoshë (Plani i Zbatimit - Kuadri Ligjor PZ—KL) për menaxhimin e burimeve ujore në nivel baseni për arritjet e ER 2, ER 3 dhe ER 4. Kufizimet

FAZA E II-TË E TRANSPOZIMIT

**PLANI
i
TRANSPOZIMIT**

LIGJI PËR STRATEGJINË DETARE TË REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË
Tekste përfundimtare të dispozitave të legjislacionit parësor

Profesor Slavko Bogdanovic, LL.D.
Ekspert Ndërkombëtar i Legjislacionit për Burimet Ujore
Agjencia e Konsulencës BE-LINK, Novi Sad

LIGJ PËR STRATEGJINË DETARE TË REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË

Neni 1

Objekti dhe qëllimi i ligjit

- (1) Qëllimi i këtij ligji është krijimi i kuadrit ligjor për arritjen dhe mirëmbajtjen e një statusi të mirë mjedisor të ujërave detare të Detit Mesdhe, të cilat janë nën sovranitetin e Republikës së Shqipërisë, përmes hartimit e zbatimit të Strategjisë Detare të Republikës së Shqipërisë me qëllim:
 - (a) mbrojtjen dhe ruajtjen e mjedisit detar;
 - (b) parandalimin e përkeqësimit të mjedisit detar; si dhe
 - (c) restaurimin e ekosistemeve detare që janë prekur negativisht;
 - (ç) parandalimin dhe uljen e hedhjeve në mjedisin detar, me qëllim eliminimin gradual të ndotjes, siç përcaktohet në nenin 2 të këtij ligji, për të siguruar që nuk ka ndikime apo rreziqe të rëndësishme ndaj biodiversitetit detar, ekosistemeve detare, shëndetin e njeriut apo përdorimet e ligjshme të detit.
- (2) Për të arritur objektivin e përcaktuar në pikën (1) të këtij neni, Agjencia e Menaxhimit të Burimeve Ujore mund të vendosë të hartojë strategji të veçanta detare për nënrajonet detare nën sovranitetin e Republikës së Shqipërisë.
- (3) Dispozitat e këtij ligji do të zbatohen në të gjitha ujërat detare, siç përcaktohet në nenin 2 të këtij ligji, dhe do të marrin parasysh ndikimet ndërkuftare në cilësinë e mjedisit detar të shteteve të tjera me të cilat Shqipëria ndan sovranitetin e saj mbi ujërat detare të nënrajonit I dhe nënrajonit II, siç përcaktohet në nenin 2 të këtij ligji.
- (4) Dispozitat e këtij ligji nuk zbatohen për aktivitetet qëllimi i vetëm i të cilave është mbrojtja ose siguria kombëtare.

Megjithatë, autoritetet kompetente do të përpiqen të sigurojnë që aktivitetet, qëllimi i vetëm i të cilave është mbrojtja apo siguria kombëtare, të kryhen në një mënyrë që është në përputhje, për aq sa është e arsyeshme dhe praktike, me objektivat e këtij ligji.

Neni 2

Përkufizime

Për qëllimet e këtij ligji, do të zbatohen përkufizimet e mëposhtme:

1. “Agjencia e Menaxhimit të Burimeve Ujore” është organi përgjegjës për menaxhimin e integruar të burimeve ujore sipas legjisllacionit për burimet ujore;
2. “Bashkëpunimi rajonal” është bashkëpunimi dhe koordinimi i veprimtarive mes shteteve që ndajnë sovranitetin mbi Detin Adriatik dhe Detin Jon, kur është e mundur, me vendet e rajonit detar Mesdhetar dhe nënrajonet detare I dhe II, me qëllim zhvillimin dhe zbatimin e strategjive detare”;
3. “Elementet e kritereve” janë elementet përbërës të një ekosistemi, veçanërisht elementet e tij biologjikë (speciet, habitatet dhe bashkësitë e tyre), apo aspektet e

- presioneve në mjedisin detar (biologjik, fizik, substancat, mbeturinat biologjike dhe fizike si dhe energjia), të cilat vlerësohen nën secilin kriter;
4. “Konventa rajonale e detit” është Konventa për Mbrojtjen e Mjedisit Detar dhe Zonës Bregdetare të Detit Mesdhe (përfshirë protokollet e ratifikuara) (Konventa e Barcelonës e vitit 1976);
 5. “Kriteret” janë karakteristikat dalluese teknike që janë të lidhura ngushtë me karakteristikat cilësore;
 6. “Ndotje” është futja e drejtpërdrejtë ose tërthorazi në mjedisin detar, si pasojë e veprimtarisë njerëzore, e substancave dhe energjisë, përfshirë zhurmat në ujërat detare të shkaktuar nga dora e njeriut, gjë që sjell apo ka gjasa të sjellë si pasojë ndikime të dëmshme, të tilla si dëmtimi i burimeve të gjalla dhe ekosistemeve detare, përfshirë humbjen e biodiversitetit, rreziqet ndaj shëndetit të njeriut, pengesat ndaj veprimtarive detare, përfshirë peshkimin, turizmin dhe përdorime të tjera të ligjshme të detit, dëmtimi i cilësisë për përdorimin e ujit të detit dhe zvogëlimi i pajisjeve ose, në përgjithësi, dëmtimi i përdorimit të qëndrueshëm të mallrave dhe shërbimeve detare;
 7. “Nënrajonet detare” janë nënrajonet Deti Adriatik (nënrajoni I) dhe Deti Jon e Deti Mesdheut Qendror (nënrajoni II) pjesë përbërëse të rajonit detar të Mesdheut nën sovranitetin shqiptar;
 8. “Nënndarjet e nënrajoneve detare” janë nënndarjet e bëra me qëllim zbatimin e këtij ligji;
 9. “Objektiv mjedisor” është deklarata cilësore ose sasiore mbi gjendjen e dëshiruar të përbërësve të ndryshëm të ujërave detare në nënrajonet detare I dhe II, si dhe e presioneve dhe ndikimeve mbi to. Objektivat mjedisore përcaktohen në përputhje me nenin 8 të këtij ligji;
 10. “Rajon detar” është Deti Mesdhe (Mesdheu);
 11. “Specie të huaja pushtuese” është çdo ekzemplar i gjallë i një specie, nënspecie apo nënndarje më e ulët e kafshëve, bimëve, kërpudhave apo mikroorganizmave e vendosur jashtë rrezes së saj natyrore; këtu përfshihet çdo pjesë, gamet, farë, vezë ose spore e këtyre specieve, si dhe çdo hibrid, varietet ose racë që mund të mbijetojë dhe më pas të riprodhohet, prania ose përhapja e të cilit është zbuluar se kërcënon ose ndikon negativisht në biodiversitetin dhe shërbimet përkatëse të ekosistemit;
 12. “Status mjedisor” është Gjendja e përgjithshme e mjedisit në ujërat detare, duke marrë parasysh strukturën, funksionin dhe proceset e ekosistemeve detare përbërëse, së bashku me faktorët natyrorë fiziografikë, gjeografikë, biologjikë, gjeologjikë dhe klimatikë, si dhe kushtet fizike, akustike dhe kimike, përfshirë ato që rezultojnë nga veprimtaria njerëzore brenda ose jashtë zonës në fjalë;
 13. “Status i mirë mjedisor” është Statusi mjedisor i ujërave detare të nënrajonit detar I (Deti Adriatik) dhe nënrajonit II (Deti Jon), ekologjikisht të larmishme dhe dinamike, i cili është i pastër, i shëndetshëm dhe produktiv brenda kushteve të tij të brendshme, ndërsa përdorimi i mjedisit të tij detar është në një nivel të qëndrueshëm, duke mbrojtur kështu potencialin për tu përdorur nga brezat aktualë dhe të ardhshëm, ku përfshihet:
 - (a) struktura, funksionet dhe proceset e ekosistemeve detare përbërëse, së bashku me faktorët e lidhur fiziografikë, gjeografikë, gjeologjikë dhe klimatikë, lejojnë që

- këto ekosisteme të funksionojnë plotësisht dhe të ruajnë qëndrueshmërinë e tyre ndaj ndryshimeve mjedisore të shkaktuara nga dora e njeriut. Speciet detare dhe habitatet janë të mbrojtura, rënia e biodiversitetit e shkaktuar nga dora e njeriut është parandaluar dhe përbërësit e ndryshëm biologjikë funksionojnë në ekuilibër;
- (b) vetitë hidromorfologjike, fizike dhe kimike të ekosistemeve, përfshirë ato veti që rezultojnë nga veprimtaria njerëzore në zonën në fjalë, mbështesin ekosistemet siç përshkruhet më sipër. Prurjet antropogjene të substancave dhe energjisë, përfshirë zhurmën, në mjedisin detar nuk shkaktojnë efekte të ndotjes.
- (c) Statusi i mirë mjedisor, në nivelin e nënrajoneve detare I dhe II, do të përcaktohet në bazë të karakteristikave cilësore të përcaktuara në këtë ligj. Do të zbatohet menaxhimi përshtatës sipas qasjes së orientuar nga ekosistemi, me qëllim arritjen e statusit të mirë mjedisor;
14. “Strategji detare” është Strategjia që do të hartohet dhe zbatohet në lidhje me nënrajonin I dhe II në Shqipëri, në përputhje me nenin 3 të këtij ligji;
15. “Ujëra detare” janë:
- (a) ujërat, shtrati i detit dhe nëntoka në anën e detit të vijës bazë nga e cila matet shtrirja e ujërave territoriale, duke u shtrirë deri në kufijtë e zonës ku Republika e Shqipërisë ushtron të drejtat e sovranitetit, në përputhje me Konventën e OKB-së për të drejtën e detit (UNCLOS, 1982);
- (b) ujërat bregdetare, shtrati i detit dhe nëntoka e tyre, në përputhje me përkufizimin e përcaktuar në legjislacionin për Burimet Ujore, për atë aspektet e veçanta të statusit mjedisor të mjedisit detar nuk trajtohen prej tij apo një legjislacion tjetër;
16. “Vlera prag” është një vlerë ose varg vlerash që bëjnë të mundur vlerësimin e nivelit të cilësisë së arritur për një kriter të veçantë, duke kontribuar kështu në vlerësimin e nivelit të arritur të statusit të mirë mjedisor.

Neni 3

Strategjia Detare e Republikës së Shqipërisë

- (1) Në përputhje me nenin 1 të këtij ligji, hartimi i Strategjisë Detare të Republikës së Shqipërisë duhet të përfshijë planin e veprimit si më poshtë:
- (a) faza përgatitore, e cila përbëhet nga:
- (i) vlerësimi fillestar i statusit aktual mjedisor të ujërave detare të nënrajoneve detare I dhe II dhe ndikimit mjedisor të veprimtarisë njerëzore mbi to, në përputhje me nenin 6 të këtij ligji;
- (ii) përcaktimi i statusit të mirë mjedisor të ujërave detare, në përputhje me nenin 7 të këtij ligji;
- (iii) përcaktimi i objektivave mjedisore dhe treguesve të lidhur me to për ujërat detare, në përputhje me nenin 8 të këtij ligji;
- (iv) krijimi dhe zbatimi i programit të monitorimit për vlerësimin e vazhdueshëm dhe përditësimin e rregullt të objektivave, në përputhje me nenin 9 të këtij ligji;

- (v) publikimi i raporteve dhe raportimi i tyre në përputhje me nenet 13 dhe 14 të këtij ligji;
- (b) miratimi i programit të masave që do të merren për të arritur ose ruajtur statusin e mirë mjedisor të ujërave detare të Republikës së Shqipërisë, sipas nenit 10 të këtij ligji, i cili duhet të përfshijë sa më poshtë:
 - (i) identifikimin e masave që do të merren dhe afatet për realizimin e tyre, me qëllim arritjen ose ruajtjen e një statusi të mirë mjedisor të ujërave detare të Shqipërisë;
 - (ii) identifikimin e përjashtimeve nga detyrimi për të arritur një status të mirë mjedisor të ujërave detare të Republikës së Shqipërisë; si dhe
 - (iii) informacionin për pamundësinë e arritjes së një statusi të mirë mjedisor përmes zbatimit të masave të miratuara.
- (2) Strategjia Detare do të përmbajë elementet e mëposhtme:
 - (a) qëllimin dhe objektivat që synohen të arrihen;
 - (b) kuadrin ligjor për zbatimin e Strategjisë Detare;
 - (c) përgjegjësitë institucionale për zbatimin e Strategjisë Detare;
 - (d) aktivitetet përkatëse që janë zbatuar dhe zbatimi i të cilave është planifikuar në kuadër të bashkëpunimit rajonal në përputhje me nenin 5 të këtij ligji;
 - (e) metodologjinë e zbatuar për përgatitjen e Strategjisë Detare;
 - (f) analizën ekonomike dhe financiare të zbatimit të Strategjisë Detare;
 - (g) afatin kohor për zbatim;
 - (h) programin e masave për zbatimin e Strategjisë Detare.
- (3) Strategjia Detare do të zbatojë një qasje të bazuar në ekosistem për menaxhimin e veprimtarive njerëzore, duke siguruar që presioni i përbashkët i këtyre veprimtarive të të jetë brenda niveleve të pajtueshme me arritjen e një statusi të mirë mjedisor dhe që aftësia e ekosistemeve detare për t'ju përgjigjur ndryshimeve të shkaktuara nga veprimtaria njerëzore të mos komprometohet, duke mundësuar përdorimin e qëndrueshëm të mallrave dhe shërbimeve detare nga brezat aktualë dhe të ardhshëm.
- (4) Agjencia e Menaxhimit të Burimeve Ujore është përgjegjëse për hartimin e Strategjisë Detare të Republikës së Shqipërisë;
- (5) Këshilli i Ministrave, me propozim të Kryeministrit miraton Strategjinë Detare, brenda tetë vitesh nga hyrja në fuqi e këtij ligji;
- (6) Strategjia Detare do të përditësohet pas rishikimit që do të kryhet çdo gjashtë vjet, duke zbatuar një qasje të koordinuar, në përputhje me nenet 5 dhe 6 të këtij ligji, në lidhje me elementët e mëposhtëm:
 - (a) vlerësimin fillestar dhe përcaktimin e statusit të mirë mjedisor;
 - (b) objektivat mjedisore;
 - (c) programin e monitorimit;
 - (ç) programin e masave.

Neni 4**Plani i veprimit të Strategjisë Detare të Republikës së Shqipërisë**

- (1) Plani i veprimit për hartimin e Strategjisë Detare të Republikës së Shqipërisë , do të hartohet nga Agjencia e Menaxhimit të Burimeve Ujore, e cila bashkëpunon me autoritetet kompetente të shteteve me të cilat Shqipëria ndan sovranitetin mbi nënrajonet detare, me qëllim sigurimin e një veprimi koherent dhe qasje të koordinuar në zbatimin e masave për arritjen e objektivave të përcaktuar në nenin 1 të këtij ligji.
- (2) Për hartimin e planit të veprimit të përcaktuar në pikën (1) të këtij neni, Agjencia e Menaxhimit të Burimeve Ujore, përmes qasjes së koordinuar të përcaktuar në pikën 1 të këtij neni:
 - (a) kryen vlerësimin fillestar të statusit aktual mjedisor të ujërave detare dhe të ndikimit të veprimtarisë njerëzore në statusin e tyre, në përputhje me nenin 6 të këtij ligji, brenda katër vitesh nga hyrja në fuqi e këtij ligji;
 - (b) përcakton statusin e mirë mjedisor, në përputhje me nenin 7 të këtij ligji, brenda katër vitesh nga hyrja në fuqi e këtij ligji;
 - (c) identifikon/përcakton objektivat mjedisore dhe treguesit e duhur për ujërat detare të Republikës së Shqipërisë, në përputhje me nenin 8 të këtij ligji, brenda katër vitesh nga hyrja në fuqi e këtij ligji;
 - (ç) harton programin e monitorimit për vlerësimin e rregullt dhe përditësimin e objektivave mjedisore, në përputhje me nenin 9 të këtij ligji, dhe do të nisë zbatimin e tij, brenda gjashtë vitesh nga hyrja në fuqi e këtij ligji.
- (3) Përmes qasjes së përbashkët të përcaktuar në pikën 2 të këtij neni, Agjencia e Menaxhimit të Burimeve Ujore ndërmerr aktivitetet e nevojshme për:
 - (a) hartimin e programit të masave që synojnë arritjen ose ruajtjen e një statusi të mirë mjedisor në ujërat e të dy nënrajonëve detare që janë nën sovranitetin e Republikës së Shqipërisë, në përputhje me nenin 10 të këtij ligji, dhe miratimin e tij, brenda shtatë vitesh nga hyrja në fuqi e këtij ligji;
 - (b) zbatimin e plotë të programit të përmendur në shkronjën (a) të kësaj pike, brenda një viti nga miratimi i Strategjisë Detare të Republikës së Shqipërisë në përputhje me pikën 5 të nenit 3 të këtij ligji.
- (4) Plani i veprimit për hartimin e Strategjisë Detare të Republikës së Shqipërisë hartohet brenda tetë vitesh nga hyrja në fuqi e këtij ligji.
- (5) Kur statusi i ujërave është aq kritik sa kërkohet ndërmarrja e një veprimi urgjent, Agjencia e Menaxhimit të Burimeve Ujore, në bashkëpunim me autoritetet kompetente të shteteve të tjera të interesuara, me të cilat ndan sovranitetin mbi nënrajonet detare, do të hartojë planin e veprimit, në përputhje me këtë nen. Ky plan veprimi do të përfshijë një hyrje në fuqi më të hershme të programeve të masave, si dhe mundësisht masa më të rrepta, me kusht që kjo të mos parandalojë arritjen ose mirëmbajtjen e një statusi të mirë mjedisor në një tjetër nënrajon detar.

Neni 5

Bashkëpunimi rajonal

Për qëllimet e koordinimit me autoritetet kompetente të shteteve me të cilat Republika e Shqipërisë ndan sovranitetin mbi nënrajonet detare I dhe II, Agjencia e Menaxhimit të Burimeve Ujore, kur është e mundur, mund të përdorë strukturat ekzistuese të bashkëpunimit institucional rajonal, përfshirë Konventën për mbrojtjen e Detit Mesdhe nga ndotja (Konventa e Barcelonën e vitit 1976) dhe shtatë protokollat e saj.

Neni 6

Vlerësimi fillestar i ujërave detare

- (1) Vlerësimi fillestar i ujërave detare të nënrajonëve detare I dhe II kryhet nga Agjencia e Menaxhimit të Burimeve Ujore, bazuar në të dhënat ekzistuese, kur janë të disponueshme, si dhe duke përfshirë listat treguese të elementëve të ekosistemit, presioneve antropogjene dhe veprimtarisë njerëzore që ka ndikim në ujërat detare, të tilla si:
 - (a) analizë të tipareve e karakteristikave thelbësore dhe statusit aktual mjedisor të këtyre ujërave, mbështetur në listën treguese të elementeve të përcaktuara në përputhje me nenin 16 të këtij ligji, dhe që mbulon tiparet fizike dhe kimike, llojet e habitateve, tiparet biologjike dhe hidromorfologjike;
 - (b) analizë të presioneve dhe ndikimeve mbizotëruese, përfshirë veprimtarinë njerëzore, në statusin mjedisor të këtyre ujërave, e cila duhet:
 - (i) të bazohet në listat treguese të elementeve të përcaktuara në zbatim të nenit 16 të këtij ligji, dhe do të përfshijë një përzierje cilësore dhe sasiore të presioneve të ndryshme dhe tendencave të dukshme;
 - (ii) të mbulojë ndikimet kryesore kumulative dhe sinergjike; dhe
 - (iii) të marrë parasysh vlerësimet e ndryshme përkatëse, të cilat janë bërë në përputhje me legjislacionin ekzistues;
 - (c) analizë ekonomike dhe sociale të përdorimit të ujërave detare, si dhe të kostos së degradimit të mjedisit detar.
- (2) Analizat e përmendura në pikën (1) të këtij neni do të marrin parasysh elementet që lidhen me ujërat bregdetare, kalimtare dhe ato territoriale në përputhje me legjislacionin e harmonizuar me kërkesat e Bashkimit Europian. Këto analiza marrin në konsideratë, ose do të bazohen, vlerësime të tjera të përkatëse, të tilla si ato të kryera në kuadër të zbatimit të konventës rajonale të detit, me qëllim kryerjen e një vlerësimi gjithëpërfshirës të statusit të mjedisit detar.
- (3) Gjatë përgatitjes së vlerësimeve të statusit të ujërave detare, në zbatim të pikës (1) të këtij neni, Agjencia e Menaxhimit të Burimeve Ujore, në përputhje me detyrimet e përcaktuara në nenet 4 dhe 5 të këtij ligji, ndërmerr hapa për të siguruar që metodologjitë e zbatuara të jenë në përputhje me metodologjitë e shteteve të tjera me të cilat

Republika e Shqipërisë ndan sovranitetin mbi nënrajonet detare I dhe II, si dhe që do të merren parasysh ndikimet dhe tiparet ndërkufitare.

- (4) Vlerësimi fillestar i statusit të ujërave detare do të duhet të kryehet brenda katër vitesh nga hyrja në fuqi e këtij ligji .

Neni 7

Përcaktimi i statusit të mirë mjedisor

- (1) Bazuar në vlerësimin fillestar të statusit të ujërave detare, të hartuar në zbatim të nenit 6 të këtij ligji, Agjencia e Menaxhimit të Burimeve Ujore, në lidhje me ujërat detare të të dy nënrajonëve detare I dhe II në Republikën e Shqipërisë, identifikon një sërë karakteristikash të statusit të tyre të mirë mjedisor, në bazë të karakteristikave cilësore të përcaktuara në zbatim të nenit 16 të këtij ligji.
- (2) Agjencia e Menaxhimit të Burimeve Ujore gjatë përcaktimit të statusit të mirë mjedisor të ujërave detare të nënrajonëve detare I dhe II, merr parasysh listat treguese të elementeve të përcaktuara në zbatim të nenit 16 të këtij ligji, dhe në veçanti, tiparet fizike dhe kimike, llojet e habitateve, tiparet biologjike dhe hidromorfologjike.

Agjencia e Menaxhimit të Burimeve Ujore merr parasysh edhe presionet apo ndikimet e veprimtarisë njerëzore mbi të dy nënrajonet detare I dhe II, duke pasur parasysh listën treguese të përcaktuar në zbatim të nenit 16 të këtij ligji.

- (3) Karakteristikat e statusit të mirë mjedisor të ujërave të nënbaseneve detare përcaktohen brenda katër vitesh nga hyrja në fuqi e këtij ligji.

Neni 8

Përcaktimi i objektivave mjedisore

- (1) Bazuar në vlerësimin fillestar të statusit të ujërave detare, të kryer në zbatim të nenit 6 të këtij ligji, Agjencia e Menaxhimit të Burimeve Ujore, në bashkëpunim me ministrinë përgjegjëse për mjedisin dhe ministrinë përgjegjëse për akuakulturën, në lidhje me ujërat detare të nënrajonëve detare I dhe II, do të përcaktojnë objektiva mjedisore gjithëpërfshirëse dhe treguesit e lidhur me to për monitorimin e arritjes së statusit të mirë mjedisor në mjedisin detar. Për përcaktimin e këtyre objektivave do të merret parasysh lista treguese e presioneve dhe ndikimeve, si dhe lista treguese e karakteristikave në zbatim të nenit 16 të këtij ligji.
- (2) Gjatë përcaktimit të objektivave mjedisore dhe treguesve të përcaktuar në pikën (1) të këtij neni, sigurohet zbatimi i të gjithë objektivave mjedisore ekzistuese të përcaktuara në përputhje me legjislacionin shqiptar, të Bashkimit Evropian dhe atë ndërkombëtar në lidhje me ujërat e nënrajonëve detare I dhe II, duke siguruar që këto objektiva të jenë të koordinuara, si dhe që ndikimet përkatëse ndërkufitare dhe tiparet ndërkufitare të jenë marrë gjithashtu në konsideratë, për aq sa është e mundur.
- (3) Objektivat mjedisore dhe treguesit për monitorimin e arritjeve të tyre përcaktohen brenda katër vitesh nga hyrja në fuqi e këtij ligji.

Neni 9

Programi i monitorimit

- (1) Bazuar në vlerësimin fillestar të statusit të ujërave detare në nënrajonet detare I dhe II, të kryer sipas nenit 6 të këtij ligji, Agjencia e Menaxhimit të Burimeve Ujore, në bashkëpunim me autoritete të tjera përgjegjëse për monitorimin e ujërave detare, hartojnë një program ose disa programe monitorimi për vlerësimin e vazhdueshëm të statusit mjedisor të këtyre ujërave, duke u mbështetur në listat treguese të elementeve dhe listën përkatëse të kërkesave të përcaktuara në zbatim të nenit 16 të këtij ligji, si dhe bazuar në objektivat mjedisore të përcaktuara në zbatim të nenit 8 të këtij ligji.
- (2) Gjatë hartimit të programit të monitorimit, të përcaktuar në pikën (1) të këtij neni, sigurohet bashkëpunimi në rajon, në përputhje me nenin 5 të këtij ligji, me qëllim harmonizimin e vlerësimit dhe programeve përkatëse të monitorimit me ato të shteteve me të cilat Republika e Shqipërisë ndan sovranitetin mbi nënrajonet detare I dhe II, si dhe me legjislacionin që rregullon çështjet që lidhen me habitatet dhe shpendët e egër, sipas marrëveshjeve ndërkombëtare ku Republika e Shqipërisë është palë.

Në përmbushje të këtij detyrimi dhe duke marrë parasysh nevojën për një qasje koherente dhe të koordinuar, Agjencia e Menaxhimit të Burimeve Ujore AMBU, në bashkëpunim me autoritete të tjera përgjegjëse për monitorimin e ujërave detare, marrin masat e nevojshme për të siguruar që metodat për monitorimin e ujërave të të dy nënrajonëve detare I dhe II të jenë koherente dhe rezultatet e monitorimit të jenë të krahasueshme me metodat përkatëse të zbatuara dhe rezultatet e arritura nga shtetet e tjera me të cilat Republika e Shqipërisë ndan sovranitetin mbi këto nënrajonet detare, duke marrë gjithashtu parasysh ndikimet dhe tiparet ndërkufitare.
- (3) Programi apo programet e i monitorimit të përcaktuar në pikën (1) të këtij neni vihen në zbatim brenda datës katër vitesh nga hyrja në fuqi e këtij ligji.
- (4) Zbatimi i programit apo programeve të monitorimit të përcaktuar në pikën 1 të këtij neni sigurohet përmes Programeve vjetore Kombëtare të Monitorimit të Mjedisit.

Neni 10

Programi i masave

- (1) Plani i veprimit për zbatimin e Strategjisë Detare të Republikës së Shqipërisë do të përmbajë programin e masave që duhet të merren për të arritur dhe ruajtur statusin e mirë mjedisor të ujërave detare.
- (2) Masat e përmendura në pikën (1) të këtij neni:
 - (a) hartohen në bazë të vlerësimit fillestar të miratuar të statusit të ujërave detare në zbatim të nenit 6 të këtij ligji;
 - (b) planifikohen në mënyrë të tillë që realizimi i tyre të shërbejë për arritjen e objektivave mjedisore të përcaktuara në zbatim të nenin 8 të këtij ligji;
 - (c) planifikohen brenda afateve të përcaktuara në vendimin në zbatim të nenit 16 të këtij ligji.

- (3) Gjatë përcaktimit të masave të përcaktuara në pikën (1) të këtij neni, Agjencia e Menaxhimit të Burimeve Ujore:
- (a) merr në konsideratë masat përkatëse të ndërmarra në bazë të legjislacionit për burimet ujore, si dhe çdo akt tjetër ligjor apo nënligjor që rregullon trajtimin e ujërave të ndotura urbane, cilësinë e ujërave të larjes dhe marrëveshjet ndërkombëtare përkatëse;
 - (b) merr parasysh zhvillimin e qëndrueshëm dhe, në veçanti, ndikimevet ekonomike dhe sociale të masave të parashikuara;
 - (c) siguron që masat të jenë me kosto efektive dhe teknikisht të realizueshme;
 - (ç) kryen vlerësimin e ndikimit, duke përfshirë analizën e kostos dhe përfitimit, përpara përcaktimit të çdo mase të re;
 - (d) merr në konsideratë ndikimet e zbatimit të programit të masave në ujëra përtej ujërave të tyre detare, me qëllim uljen e rrezikut të dëmtimit, dhe nëse është e mundur, të ketë një ndikim pozitiv në këto ujëra.
- (4) Programi i masave i përcaktuar në pikën (1) të këtij neni do të përfshijë gjithashtu masat e mbrojtjes hapësinore për qëllim:
- (a) dhënien e kontributit në rrejetet koherente dhe përfaqësuese të zonave të mbrojtura detare; dhe
 - (b) mbulimin në mënyrën e duhur të larmisë së ekosistemeve përbërëse, të tilla si zonat e veçanta të ruajtjes, të përcaktuara në përputhje me legjislacionin për habitatet, zonat e veçanta të mbrojtura të përcaktuara në përputhje me legjislacionin për shpendët e egër, zonat e mbrojtura detare, të përcaktuara së bashku me shtetet e tjera në kuadër të marrëveshjeve ndërkombëtare dhe rajonale në të cilat ato janë palë.
- Informacioni përkatës për zonat e veçanta të ruajtjes dhe zonat e veçanta të mbrojtjes në të dy nënrajonet detare I dhe II do të vihet në dispozicion të publikut nga Agjencia e Menaxhimit të Burimeve Ujore, brenda tetë vitesh nga hyrja në fuqi e këtij ligji.
- (5) Programi i masave do të përmbajë, ndër të tjera, udhëzime për mënyrën e zbatimit të masave dhe si do të kontribuojnë ato në arritjen e objektivave mjedisore në zbatim të nenin 8 të këtij ligji.

Neni 11

Përfundimet nga detyrimi për të arritur objektivat mjedisore dhe statusin e mirë mjedisor

- (1) Programi i masave, i përcaktuar në përputhje me nenin 10 të këtij ligji, mund të identifikojë rastet kur objektivat mjedisore dhe statusi i mirë mjedisor, në ujërat e Detit Adriatik dhe Detit Jon të Republikës së Shqipërisë, nuk mund të arrihen në çdo aspekt përmes masave të marra dhe brenda afateve kohore në fjalë për shkaqet e mëposhtme:
- (a) kur veprimi ose mosveprimi nuk është përgjegjësi e autoriteteve kompetente shqiptare;

- (b) shkaqe natyrore;
 - (c) forca madhore;
 - (ç) shtesat ose ndryshimet e karakteristikave fizike të ujërave detare vijnë si pasojë e veprimeve të ndërmarra për shkak të një interesi publik madhor, i cili tejkalon ndikimin negativ në mjedis, përfshirë çdo ndikim ndërkuftar;
 - (d) kushtet natyrore janë të tilla që nuk lejojnë përmirësimin në kohë të statusit të ujërave detare në fjalë.
- (2) Njëkohësisht me identifikimin e rasteve të përcaktuara në pikën (1) të këtij neni, do të shqyrtohen edhe pasojat që mund të vijnë nga mosarritja e objektivave mjedisore dhe statusi i mirë mjedisor në shtetet e tjera, në të dy nënrajonet detare I dhe II.
 - (3) Në rastin e pikës (2) të këtij neni, Agjencia e Menaxhimit të Burimeve Ujore, në bashkëpunim me autoritetet e tjera, do të marrë masa të posaçme me qëllim parandalimin e përkeqësimit të mëtejshëm të statusit të ujërave detare të prekur nga shkaqet e përcaktuara në shkronjat (b), (c) dhe (ç) të pikës (1) të këtij neni dhe zbutjen e ndikimit negativ brenda nënrajonëve detare I dhe II ose ujërave të shteteve të tjera.
 - (4) Në rastin e shkronjës (ç) të pikës (1) të këtij neni, Agjencia e Menaxhimit të Burimeve Ujore, në bashkëpunim me autoritetet e tjera, do të marrë masa në mënyrë që ndryshimet dhe shtesat të mos përjashtojnë ose çënojnë në mënyrë të pakthyeshme arritjen e statusit të mirë mjedisor në nënrajonet detare I dhe II ose ujërat detare të shteteve të tjera.
 - (5) Masat e posaçme të përcaktuara në pikën 3 të këtij neni, kur është e mundur, do të përfshihen në programin e masave.

Neni 12

Rastet e mosveprimit

- (1) Agjencia e Menaxhimit të Burimeve Ujore është përgjegjëse për hartimin dhe zbatimin e të gjithë elementëve të Strategjisë Detare të Republikës së Shqipërisë, në zbatim të nenit 4 të këtij ligji, por nuk i kërkohet që, përveç vlerësimit fillestar të përcaktuar në nenin 6 të këtij ligji, të ndërmarrë hapa të veçantë nëse nuk ka rrezik të konsiderueshëm për mjedisin detar, ose kur kostot do të ishin jo-proporcionale duke marrë parasysh rreziqet në mjedisin detar, dhe me kusht që të mos ketë përkeqësim të mëtejshëm.
- (2) Nëse për ndonjë prej shkaqeve të përcaktuar në pikën (1) të këtij neni, Agjencia e Menaxhimit të Burimeve Ujore nuk ndërmerr asnjë hap, ajo do ta bëjë publike këtë fakt, si dhe do t'i paraqesë Komisionit Evropian arsyetimin e nevojshëm ku është mbështetur ky vendim, duke shmangur që arritja e statusit të mirë mjedisor të çënohet në mënyrë të pakthyeshme.

Neni 13

Pjesëmarrja e publikut

- (1) Gjatë zbatimit të dispozitave të këtij ligji, Agjencia e Menaxhimit të Burimeve Ujore do të garantojë që të gjitha palët e interesit dhe publiku të kenë akses në informacionin mjedisor, sipas legjislacionit përkatës.
- (2) Agjencia e Menaxhimit të Burimeve Ujore do të garantojë që të gjitha palët e interesit dhe publiku të kenë mundësi për të marrë pjesë në zbatimin kërkesave të këtij ligji, duke përfshirë, kur është e mundur, organet ekzistuese të menaxhimit ose strukturat e Konventës së Barcelonës, si dhe organe të tjerë shkencore këshillimore të njohura ndërkombëtarisht.
- (3) Agjencia e Menaxhimit të Burimeve Ujore organizon konsultime publike në lidhje me Strategjinë Detare, në përputhje me legjislacionin për konsultimin publik.
- (4) Përveç detyrimit të përmendur në pikën (3) të këtij neni, Agjencia e Menaxhimit të Burimeve Ujore, gjatë fazës së përgatitjes së dokumenteve të mëposhtme, publikon përmbledhje të shkurtra dhe më qëllim për ti dhënë publikut mundësinë e komenteve mbi elementet vijues të Strategjisë Detare, si dhe të gjitha ndryshimeve për:
 - (a) vlerësimin fillestar të statusit të ujërave detare, në përputhje me nenin 6 të këtij ligji dhe përcaktimin e statusit të mirë mjedisor, në përputhje me nenin 7 të këtij ligji;
 - (b) objektivat mjedisore, në përputhje me nenin 8 të këtij ligji;
 - (c) programin e monitorimit, në përputhje me nenin 9 të këtij ligji; dhe
 - (ç) programin e masave, në përputhje me nenin 10 të këtij ligji.

Neni 14

Detyrimi për të raportuar

- (1) Agjencia e Menaxhimit të Burimeve Ujore publikon, të paktën në faqen e saj të internetit sa më poshtë vijon:
 - (a) listën e autoriteteve kompetente të ngarkuara për zbatimin e këtij ligji, duke përfshirë informacionin e nevojshëm për to, të pëcaktuar në zbatim të nenit 16 të këtij ligji, brenda dy vitesh nga hyrjes në fuqi e këtij ligji;
 - (b) listën e autoriteteve kompetente të ngarkuara për të bashkëpunuar me organizatat ndërkombëtare, me të cilat bashkëpunon Republika e Shqipërisë, brenda dy vitesh pas hyrjes në fuqi të këtij ligji;
 - (c) informacionin për vlerësimin fillestar të kryer të statusit të ujërave detare të nënrajoneve detare I dhe II, në përputhje me nenin 6 të këtij ligji;
 - (ç) informacionin për objektivat mjedisore të ujërave të nënrajoneve detare I dhe II;
 - (d) informacion mbi programin e monitorimit të hartuar në përputhje me nenin 9 të këtij ligji;
 - (dh) informacion mbi programin e masave të hartuar në përputhje me nënin 10 të këtij ligji;

- (e) arsyet për shkaqet e mosveprimit në zbatim të nenit 12 të këtij ligji;
 - (ë) informacionin mbi detajet e çdo përditësimi të Strategjisë Detare të Republikës së Shqipërisë, i cili sigurohet ti dërgohet Sekretariatit të Konventës së Barcelonës dhe shteteve të tjera që ndajnë me Republikën e Shqipërisë sovranitetin mbi ujërat e nënrajoneve detare I dhe II.
- (2) Agjencia e Menaxhimit të Burimeve Ujore publikon, të paktën në faqen e saj në internet për çdo ndryshim të informacionit që përmbahet në listat e përmendura në pikën (1) të këtij neni, brenda gjashtë muajsh nga data e ndryshimit.
 - (3) Në rast se Agjencia e Menaxhimit të Burimeve Ujore gjykon që një çështje që ka ndikim në statusin mjedisor të ujërave të nënrajoneve detare I dhe II të Republikës së Shqipërisë nuk mund të trajtohet nga masat e marra nga autoritetet kompetente të Republikës së Shqipërisë, ose nëse ekziston një rast që lidhet me zbatimin e ndonjë politike tjetër të Bashkimit Evropian apo që lind nga zbatimi i një marrëveshje ndërkombëtare, njofton Këshillin e Ministrave, i cili merr masat për informimin e Komisionit Evropian sipas rrethanave, duke paraqitur arsyetimin përkatës.
 - (4) Brenda tre viteve nga botimi i çdo programi masash apo përditësimi të tij, në zbatim të nenit 13, pika (4), shkronjat (a); (b); (c) dhe (ç), të këtij ligji, Agjencia e Menaxhimit të Burimeve Ujore përgatit një raport të ndërmjetëm të shkurtuar, i cili përshkruan progresin e arritur në zbatimin e këtij programi.

Neni 15

E drejta për akses dhe përdorim të të dhënave

- (1) Në bashkëpunim me autoritetet e tjera kompetente, Agjencia e menaxhimit të Burimeve Ujore garanton përmbushjen e detyrimeve në kuadër të zbatimit të legjislacionit evropian për të drejtën e informacionit gjeohapësinor, të drejtën për akses dhe përdorim të të dhënave si dhe informacionit që rezulton nga vlerësimi fillestar të kryer në zbatim të nenit 6 të këtij ligji, e nga programet e monitorimit të përcaktuara në zbatim të nenit 9 të këtij ligji.
- (2) AMBU siguron që, informacioni nga vlerësimi fillestar i kryer në zbatim të nenit 6 të këtij ligji, dhe nga programet e monitorimit të përcaktuara në zbatim të nenit 11 të këtij ligji, t'i vihet në dispozicion Agjencisë Evropiane të Mjedisit, jo më vonë se gjashtë muaj pasi këto të dhëna të jenë bërë të disponueshme.

Neni 16

Metodologjia për hartimin e Strategjisë Detare

- (1) Për qëllimet e zbatimit të këtij ligji Agjencia e Menaxhimit të Burimeve Ujore harton metodologjinë për hartimin e Strategjisë Detare të Republikës së Shqipërisë në të cilën përfshihen:
 - (a) elementët që duhet të përmbajë plani i veprimit të Strategjisë detare të Republikës së Shqipërisë;
 - (b) lista treguese e elementeve të ekosistemit, presioneve antropogjene dhe veprimtarisë njerëzore në ujërat detare;
 - (c) elementet përshkruese cilësore për përcaktimin e statusit të mirë mjedisor të ujërave detare;

- (ç) elementët që duhet të përmbajë informacioni mbi autoritetet kompetente;
 - (d) lista treguese e karakteristikave që do të merren parasysh gjatë përcaktimit të objektivave mjedisore për nënrajonet detare në Republikën e Shqipëri;
 - (dh) elementet që duhet të përmbajnë programet të monitorimit;
 - (e) elementët që duhet të përmbajnë programet e masave;
- (2) Këshilli i Ministrave, me propozim të Kryeministrit, miraton metodologjinë për hartimin e Strategjisë Detare të Republikës së Shqipërisë, brenda 3 muajve nga hyrja në fuqi e këtij ligji.